

10.12.2024

Julkinen

Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto
Digitoimisto/VM, LVM, TEM, OKM
Suvi Remes/VM, Aino Sipari/LVM
Jukka Kyhäräinen/Vero, Minna Rintala/PRH

Esitys Yhteentoimivuuden sparrausverkoston perustamisesta

Tausta

Tiedon liikkuvuuden ja hyödyntämisen lisääminen edellyttää yhteentoimivuuden kehittämistä. Parhaiden käytänteiden hyödyntämiseksi ja skaalaamiseksi on ehdotettu verkostomaisesti työskentelevän sparrausryhmän perustamista. Verkoston toiminnan on tarkoitus edistää Kansallisen digikompassin tavoitteita tiedon liikkuvuuden lisäämisestä ja tukea toiminnallaan pääministeri Orpon hallitusohjelman hankkeiden toimeenpanoa.

Verkosto perustetaan Digitoimiston puheenjohtajaministeriöiden suosituksesta valtiovarainministeriön asettaman Julkisen hallinnon tiedonhallinnan asiantuntijaryhmän (VN/488/2024) yhteyteen.

Julkisen hallinnon tiedonhallinnan asiantuntijaryhmän työn tavoitteena on muun muassa tukea poikkihallinnollista yhteistyötä, vahvistaa julkisen hallinnon tiedonhallinnan ohjauksen yhteensovittamista ja yhtenäistää julkisen hallinnon tiedonhallintaan ja informaatioohjaukseen liittyviä toimintatapoja. Asettamispäätöksen mukaisesti asiantuntijaryhmällä on mahdollisuus käynnistää työryhmätoimintaa tehtäviensä toteuttamiseksi. Sparrausverkosto toimisi tiedonhallinnan asiantuntijaryhmän yhteydessä asettamispäätöksen mukaisena työryhmänä ja tukee osaltaan asiantuntijaryhmän tehtävien toteuttamisesta ja tavoitteiden saavuttamisessa.

Tavoite

Verkoston työn tavoitteena on auttaa organisaatorajat ylittäviä digihankkeita pääsemään nopeampaan ja kustannustehokkaampaan toimeenpanoon jakamalla tietoa ja oppeja parhaista käytännöistä yhteentoimivuutta koskien. Verkosto sparraa eri hankkeita ja toimijoita toimiviksi testattujen yhteentoimivuuden käytänteiden suunnittelussa ja käyttöönotossa, perustuen esimerkiksi Yrityksen digitalous -hankkeessa saatuihin kokemuksiin. Verkostolta saa työkaluja yhteentoimivuuden kehittämiseksi sekä ekosysteemien hallintaan. Verkoston jäsenet eivät osallistu hankkeen sisältöjen varsinaiseen toteuttamiseen, ja verkoston jäsenyys ei luo siten tiedonsaantioikeuksia.

Tehtävät	<p>Sparraus tarkoittaa yhteistä keskustelua monenkeskiseen tiedonvaihtoon liittyvissä toimeenpanon tarpeissa ja hyvien käytänteiden levittämistä.</p>
	<p>Verkoston tehtävinä on:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • esitellä digi-infrastruktuurin yhteiskäyttöisiä rakennuspalikoita ja auttaa tunnistamaan hankkeissa hyödyllisiä ratkaisuja. Verkosto auttaa arvioimaan nykyisten ja kehitteillä olevien digirakennuspalikoiden soveltuvuutta kuhunkin käyttötapaukseen. Verkosto myös tunnistaa mahdollisia puuttuvia yhteiskäyttöisen tietoympäristön digi-infran rakennuspalikoita ja voi tehdä niistä ehdotuksia. • sparrata ja konsultoida menetelmällisesti tiedon kuvaamisessa. Verkosto myös tunnistaa käytännön työn kautta yhteiskäyttöisen tietoympäristön tarvitsemia kansallisen tason ydintiedon määrityksiä ja nostaa näitä valmisteluun. Verkoston asiantuntijuutta voidaan hyödyntää myös EU-tasoisien yhteistyön edistämisessä asiassa. • tunnistaa yhteiskäyttöisen tietoympäristön kannalta keskeisiä digihankkeita (kansallisia ja EU-lähtöisiä), joiden työssä yhteiskäyttöisen digi-infran käytöstä olisi hyötyä ja joita olisi syytä tuoda yhteisten menettelyiden piiriin. • esittää tiedonhallinnan linjaustarpeita sekä tuottaa syötteitä tiedonhallinnan menetelmäohjeisiin ja arvioida niiden soveltuvuutta käyttötapausten avulla. • ylläpitää tilannekuvaa yhteiskäyttöisen tietoympäristön digi-infran käytön edistymisestä ja käytön mahdollisista esteistä.
Osallistujat	<p>Verkostoa ei ensivaiheessa aseteta. Tällä ratkaisulla halutaan mahdollistaa ketterä liikkeellelähtö ja toiminnan joustava rakentaminen sekä kokeilut. Verkosto toimii avoimena työryhmänä ja siihen ei erikseen nimetä jäseniä. Verkostoon voi liittyä mukaan työn eri vaiheissa (kontaktipiste nimetään myöhemmin); tiiviimpään mukanaoloon on syytä hakea suostumus omasta organisaatiosta. Verkosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Keskeisten valtion digihankkeiden edustajia pyydetään tarpeen mukaan hetkeksi osallistumaan silloin, kun elämäntai liiketoimintatilanteissa tarvitaan hankkeen ratkaisuja.</p> <p>Verkosto viestii toiminnastaan myöhemmin valittavan viestintäkanavan avulla sekä Digitoimiston ja tiedonhallinnan asiantuntijaryhmän kautta.</p>
Toimikausi	<p>Verkosto esittelee työnsä etenemistä ja tuloksia säännöllisesti tiedonhallinnan asiantuntijaryhmälle ja raportoi työstään vähintään kaksi kertaa vuodessa Digitoimiston puheenjohtajistolle. Valtiovarainministeriö tekee väliarvioinnin verkoston toiminnan etenemistä, työn tuloksista ja jatkotarpeista marras-joulukuussa 2025.</p> <p>Verkoston toimikausi on taustalla sidottu Julkisen hallinnon asiantuntijaryhmän toimikauden pituuteen. Toimikausi päättyy siten ilman erillisiä päätöksiä viimeistään 31.12.2027.</p>